

Büyük sermaye buyurdu: Suyu devredin-Örsan Şenalp

14 Eylül 2008 - **Örsan Şenalp**

Geçtiğimiz günlerde TÜSİAD, düzenlediği 'Sürdürülebilir Su Yönetimi' adlı konferansta seçkin organik aydınlarına hazırlattığı iki ilginç raporu kamuoyuna duyurdu. Başlıkları 'Türkiye'de Su Yönetimi: Sorunlar ve Öneriler' ve 'Küresel Su Krizine Çözüm Arayışları: Şebeke Suyu Hizmetlerine Özel Sektör Katılımı, Dünya Örnekleri Işığında Türkiye için Öneriler' olan bu raporlar büyük sermayenin içme suyuna yönelik kafasındaki kurguyu açıkça ortaya koymasından bakımından önemli belgeler. Son yıllarda AKP hükümeti ve ona bağlı belediyeler eliyle Türkiye nüfusunun yarısından fazlasının içtiği çeşme suyunun içilmez hale getirilmesi ve bu yolla Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde milyonlarca şişelenmiş suyun satışının garantilenmesi yetmemiş olmalı ki, iş adamları bu kez de tüm sektörü özel sektöre açın buyuruyorlar.

İçme suyunun dolaylı olarak özelleştirilmesinden sonra TÜSİAD'ın raporları ve derneğin başkan yardımcısının Aydın Doğan'ın kızı adına yaptığı konuşma, hükümete açıkça sektörün tamamının, özellikle dev yatırımlar noktasında, sermayeye açılması çağrısını yapıyor. Tabii ki bu çağrı, 'bilimsel' raporlar aracılığı ile Türkiye'deki başarısız kamusal su yönetimi örneklerinin sayılıp dökülmesinden ve bu sorunlara çözüm olacak tek şeyin özel sektör katılımı olduğunun vurgulanmasından sonra geliyor. Halbuki işin aslı öyle değil. Hem önceki hükümetler, hem de AKP Hükümeti zaten suyun özel sektöre devri konusunda önemli bir yol kat etmişlerdi. Dahası, Antalya ve İzmit'te su şebekesinin toptan imtiyaz yoluyla özelleştirilmiş olması da kimseden saklanamayacak büyüklükteki gerçeklerdir. Yine de Antalya'da ulusötesi su devi Suez ile yapılan kontratın iptali ile sonuçlanan, İzmit'de ise fahiş fiyat artışlarının basına yansımaları ile haberdar olduğumuz bu 'özel sektör katılımı' deneyimlerinin TÜSİAD raportörlerinin gözünden kaçmış olmasına şaşırılmamalıdır. Bunu bilimsel üretime özel sektör katılımının bir sonucu olarak görmek daha doğru olur.

Yine biliyoruz ki AKP, özel sektör katılımı denilen şey konusunda kendisinden önceki hükümetlere göre çok daha esaslı adımlar attı. Kamu Yönetimi Reformu denilen yasalar bütünü'nün ana felsefesi kamusal alanın yağmalanmasına özel sektör katılımından başka bir şey değildi. Geçtiğimiz aylarda meclisten geçen büyük kamusal yatırımlarda kamu-özel ortaklıklarını düzenleyen yasa da bu devrin alt yapısını oluşturmaktaydı. Yine devasa kamu alımlarında ihale şartını ve böylelikle kamusal denetim olanaklarını ortadan kaldıran ihale yasası değişikliği de bu yönde atılmış çok ciddi bir adımdır. Bölgesel Kalkınma Ajanslarının kurulması ile de süreçte son noktaya doğru gelindiği görülebiliyordu. Bu ajanslar ve benzeri bir dizi kurum vasıtası ile DSİ, İller Bankası, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü gibi geleneksel kurumların yerine bir tür sermaye yönetişimi mekanizması kurulmaya çalışıldığı tartışılmakta idi.

Büyük ihtimalle izlenecek yol 2006'da Meksika'da 4. Dünya Su Forumu sırasında, dışarıda on binler bu sermaye gösterisini protesto ederlerken, AKP delegasyonunun kafasında netti. Forumun beşincisini İstanbul'da düzenlemeyi talep ederken de bu programı yabancı ortaklarına sunmuş olmaları mümkün. O tarihten bu güne hükümet uygun bir zamanda, tahmini değeri 90 milyar Amerikan dolarını bulan, belki de dünyanın gelmiş geçmiş en büyük su özelleştirmesini gerçekleştireceğinin sinyallerini

veriyor. 5. Dünya Su Forumu 16 ila 23 Mart 2009 tarihlerinde İstanbul'da yapılacak ve TÜSİAD'ın buyruğu gösteriyor ki, bölgesel kalkınma planına göre bütün bir altyapısı ile sermayeye devredilmeye hazır hale getirilen güzelim tarihi şehir, ulusötesi su tekelleri, onların müstakbel ortakları ile birlikte hükümeti sözcüleri tek bir ağızdan sermayenin su işini daha iyi kotaracağı mesajını verecekleri mekan olacak.

5. Dünya Su Forumu, 29 Mart'ta yapılacak yerel seçimlerden sadece bir hafta önce düzenleniyor. Eğer hükümet bu seçimlerden başarı ile çıkar ise hiç şüphemiz olmasın, bir iş adamının deyimi ile, 90 milyar dolarlık pasta realize olacak. Dünya genelinde daha önce yaşanan örnekler göz önüne alındığında ise Türkiye'de su yönetimine sermaye katılımının su altyapısına belki de İstanbul'da beklenen depremden daha büyük bir tahribat yapacağını tahmin etmek hiç zor değil.

Kaynak: http://www.sendika.org/yazi.php?yazi_no=19374